

Erik Beek

Een selectie vragen uit de Voortgangstoets voorjaar 2009

De voortgangstoets geeft gelukkig telkens stof tot gesprek. Het commentaar van de assistenten is doorgaans niet louter lovend. Zij klagen met name over zeer specialistische vragen en over vragen naar percentages.

Wat de moeilijke specialistische vragen betreft: in elke Voortgangstoets zitten een paar lastige vragen. Deze zijn vooral bedoeld voor de mensen met zeer veel kennis. Zij kunnen zich middels de lastige vragen onderscheiden.

Voorbeelden van moeilijke vragen: (*cursief gedrukte stukken tekst zijn per definitie juist*)

De nucleus van de nervus glossofaryngeus (n. IX) bevindt zich in de pons.

A Juist B Onjuist C Weet niet

Bij volwassenen is het normale filum terminale minder dan 2 mm dik.

A Juist B Onjuist C Weet niet

De aankleuring met gadolinium bij een acute neuritis optica berust op periveneuze ontsteking.

Dit wordt bij de meerderheid van patiënten met een acute neuritis optica gezien.

A Juist B Onjuist C Weet niet

Bovenstaande vragen worden door evenveel assistenten goed en fout beantwoord.

Er zijn echter veel vragen die niet zo moeilijk zijn of zelfs als gemakkelijk beschouwd zouden kunnen worden. De gemakkelijkste vraag van de Voortgangstoets voorjaar 2009:

Still's disease is een vorm van juveniele reumatoïde artritis.

A Juist B Onjuist C Weet niet

Enkele vragen die volgens de statistieken zeer gemakkelijk waren bij de Voortgangstoets voorjaar 2009:

Botmetastasen kunnen puur lytisch, puur blastisch of gemengd lytisch en blastisch zijn.

Een voorbeeld van puur lytische botmetastasen zijn botmetastasen van de prostaat.

A Juist B Onjuist C Weet niet

U ziet een onscherp begrensde verdichting op het mammogram, welke echografisch niet te reproduceren is.

Een (stereotactische) biopsie is niet geïndiceerd.

A Juist B Onjuist C Weet niet

Door het foramen rotundum in de schedelbasis loopt een tak van de nervus trigeminus (n. V).

A Juist B Onjuist C Weet niet

Het probleem met zeer gemakkelijke vragen is dat zij nauwelijks onderscheid maken tussen kandidaten met veel of weinig kennis.

Onderstaande vraag naar mogelijke complicaties van een dubbele aanleg van het verzamelsysteem van de nier komt al sinds de invoering van de Voortgangstoets in elk examen voor. Het opvallende is dat de vraag vaak steeds in een hoog percentage foutief wordt beantwoord. Bij onderstaande variant viel het mee; het was wat moeilijkheid betreft een middenmoter:

Als bij een compleet dubbelsysteem van een nier reflux optreedt, is dit in het algemeen in het onderpoolsysteem.

A Juist B Onjuist C Weet niet

Om een tipje van de sluier op te lichten: het bovenpoolsysteem mondt lager uit in de blaas dan het onderpoolsysteem, al dan niet gepaard met een ureterocele. Het bovenpoolsysteem kan bij meisjes ook onder de sfincter uitmonden; dit veroorzaakt druppelincontinentie. Het bovenpoolsysteem kan geobstrueerd zijn, het onderpoolsysteem vertoont vaker reflux dan het bovenpoolsysteem. Voorlopig blijft de vraag erin.

Wat de percentages betreft: vroeger werden nogal wat vragen gemaakt met woorden als zelden, vaak, meestal, soms, etc. Het blijkt dat deze kwalificaties een groot bereik hebben. Voor de één is *vaak* meer dan 15%, voor de ander meer dan 85%. *Zelden* is voor de één minder dan 20%, voor de ander minder dan 1%. Dus wat voor sommige assistenten *vaak* is is voor andere *zelden*. Met percentages en verhoudingen wordt deze verwarrende terminologie omzeild. De vragenmakers zijn er zeker niet op uit om de assistent te 'pakken' op één of twee procent. De Voortgangstoets voorjaar 2009 bevatte zes opgaven die vroegen naar percentages. Een voorbeeld:

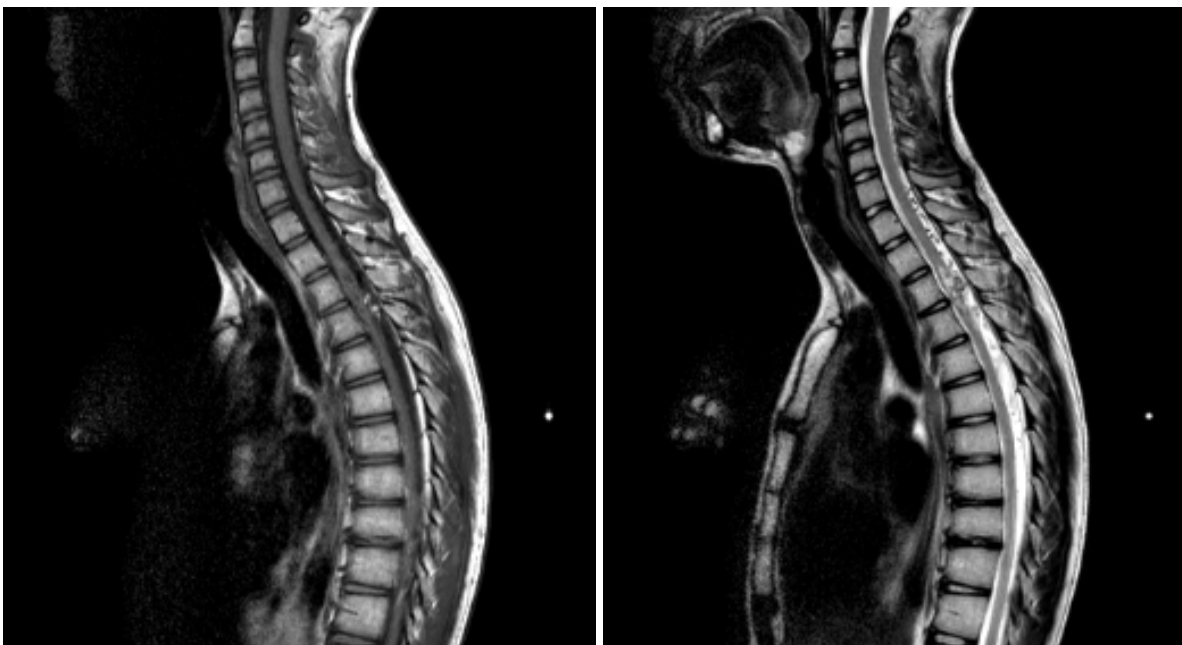
Ongeveer 25% van de ductus thyroglossus-cysten bevindt zich buiten de middenlijn.

A Juist B Onjuist C Weet niet

Er had kunnen staan ongeveer een kwart. Een deel was erg vaag geweest.

De Voortgangstoets bevat ongeveer 15% beeldvragen. Beeldvragen zijn handig om anatomische kennis te toetsen. Ook bieden zij de mogelijkheid om vrij klassieke afwijkingen voor te leggen.

Een voorbeeld van een mooie, klassieke afwijking.

58-jarige man, pyramidaal syndroom aan de benen.

Het MRI-beeld past eerder bij een astrocytoma dan bij een vaatmalformatie.

A Juist B Onjuist C Weet niet

Een voorbeeld van een vraag waar goed kijken van belang is:

Een meisje van ruim een jaar dat zich presenteerde met een ulnafractuur (linker foto). De controlefoto na drie maanden (rechter foto) laat een ongecompliceerd beloop zien met vorderende remodellering.

A Juist

B Onjuist

C Weet niet

De controlefoto laat een miskende radiuskopluxatie zien, een zogenaamde Monteggiafractuur.

Twee nadelen van beeldvragen zijn dat CT- of MRI-scans slechts uit één of enkele coupes bestaan en dat door de vraagstelling en het deelgebied waar de vraag onder valt al heel duidelijk is waar de afwijking gezocht moet worden.

Ten slotte is het goed afdrucken van de beeldvragen niet eenvoudig. Met name conventionele foto's en mammografieën zijn moeilijk fraai op papier te krijgen.

De vragen en antwoorden zijn te zien op de website van de NVvR, onder opleiding >> examensvoortgangstoets. >> vragen en antwoorden. U kunt de laatste toetsen bekijken of de vragen per deelgebied.

Erik Beek, radioloog UMC Utrecht
namens de Subcommissie Examen

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.